

ЛІТЕРАТУРА

1. Gruffydd-Jones T, Addie D, Belak S, Boucraut-Baralon C, Egberink H, Frymus T, Hartmann K, Hosie MJ, Lloret A, Lutz H, Marsilio F, Möstl K, Pennisi MG, Radford AD, Thiry E, Truyen U, Horzinek MC Tritrichomoniasis in cats: ABCD guidelines on prevention and management. *J Feline Med Surg* 2013; 15:647–649
2. Lun Z.-R., Chen X.-G., Zhu X.-Q., Li X.-R., Xie M.-Q. Are Tritrichomonas foetus and Tritrichomonas suis synonyms? *Trends Parasitol.* 2005; 21:122–125.
3. Manning K Update on the diagnosis and management of Tritrichomonas foetus infections in cats. *Top Companion Anim Med* 2010; 25:145–148
4. Yao C Diagnosis of Tritrichomonas foetus-infected bulls, an ultimate approach to eradicate bovine trichomoniasis in US cattle? *J Med Microbiol* 2013; 62:1–9

*Любов Шендрик, Христина Шендрик, Дмитро Сорокін
(Дніпро, Україна)*

АНАЛІЗ ПОШИРЕННЯ ТА СКЛАДУ ГЕЛЬМІНТОФАУНИ КИШЕЧНИКА СОБАК В УМОВАХ КЛІНІКИ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ «АЛЬФА-ВЕТ» МІСТА ДНІПРО

Актуальність. Гельмінтози м'ясоїдних з року в рік не втрачають проблемної актуальності у ветеринарній практиці. Деякі з них мають важливе значення, зокрема й епідеміологічне, тому потребують пильної уваги та ефективних засобів боротьби.

Аналіз сучасних наукових повідомлень свідчить про зростання чисельності собак і котів, особливо за рахунок тих, які належать приватним власникам, а також безпритульних, як джерела поширення інвазійних хвороб [2, с. 7; 3, с. 177].

З метою прогнозування поширення інвазій у м'ясоїдних важливими є оцінка епізоотичного благополуччя території, а також інформація щодо видового складу гельмінтів, рівня інвазованості тварин, вікова та сезонна динаміки, ефективність діагностичних методів. Згідно повідомлень вітчизняних вчених гельмінтофауна травного каналу собак у різних регіонах України представлена найчастіше нематодами. Інвазії кишечника м'ясоїдних спричиняють токсокари, токскариси, трихури, стронгіляти (анкілостоми та унцинарії), які реєструються у вигляді як моно-, так і поліінвазій [1, с. 5; 4, с. 7].

Мета представлених досліджень полягала в аналізі епізоотичної ситуації щодо інвазійних хвороб собак і визначенні рівня їх інвазованості у придніпровському регіоні та з'ясуванні складу гельмінтів кишечника.

Матеріал і методи. Дослідження проводили на базі клініки ветеринарної медицини «Альфа-Вет» міста Дніпро з січня 2021 по лютий 2022 року. У дослідження брали собак з порушенням функцій кишечника, схудненням, низькою фізіологічною активністю, повільним розвитком. Із епізоотологічних даних враховували умови утримання тварини та території вихову, вік, пору року. Лабораторні паразитологічні дослідження проводили гельмінтоооскопією за

Мак-Мастером. Диференціювання видів збудників інвазії проводили за урахування особливостей морфології яєць.

Всього досліджено 73 проби фекалій від собак різних порід і віку.

Результати досліджень та їх обговорення. За період досліджень встановлено, що 36,9 % собак приватних осіб інвазовані кишковими гельмінтами. Збудники хвороб належали до представників класу *Nematoda* та *Cestoda*. Нематодози спричинювали токсокари, токскариси, унцинарії, анкілостоми та трихуриси, а збудниками цестодозів були частіше дипілідії, тенії, рідше – мезоцестоїдеси. Гельмінтози реєстрували у вигляді моно- і поліінвазій, у складі яких були два або й три збудники. У 8 собак, що склало 10,9 % виявляли збудника *Toxocara canis*. При цьому інтенсивність інвазії була у межах 12,6–32,8 екз./яєць в 1 грамі фекалій. Яйця збудника *Toxascaris leonina* були підтверджені у 11 собак, тобто у 15,1 % випадків досліджених тварин, інтенсивність токскарозної інвазії коливалась від 13,8 до 38,4 екз./яєць в 1 грамі фекалій. Стронгілятози (унцинаріоз та анкілостомоз) реєстрували у 23 тварин, що склало 31,5 %, за інтенсивності інвазії 12,1–24,4 екз./яєць у 1 грамі фекалій. Рівень трихурозної інвазії склав 39,1 %, яйця збудника *Trichuris vulpis* виявляли у кількості 17,3–27,9 екз. у 1 грамі фекалій.

Цестодозні інвазії у собак виявляли дещо рідше (12,0 %), проте це були переважно дипілідії (*Dipylidium caninum*) Теніози та мезоцестоїдоз було підтверджено лише у двох собак мисливських порід (EI–2,7 %), яких хазяї залучали у полювання.

Отже, згідно результатів досліджень, собаки приватних осіб міста Дніпро та прилеглих територій у 27 із 73 випадків (36,9 %) інвазовані гельмінтами, що паразитують у кишечнику. Збудниками інвазій були круглі гельмінти видів *Toxocara canis*, *Toxascaris leonina*, *Strongylus sp.*, *Trichuris vulpis*, а також цестоди виду *Dipylidium caninum* та родів *Taenia* і *Mesocestoides*.

Подальші дослідження будуть мати терапевтичну направленість.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бойко О. О., Бригадиренко В. В. Різноманіття паразитів м'ясоїдних тварин на території м. Дніпропетровськ. *Вісник Дніпропетровського університету. Біологія. Медицина*. 2011. Вип. 2. Т. 2. С. 3–7.
2. Павленко С. В. Гельмінтози собак міських популяцій: поширення, терапевтична та імунологічна оцінка комплексної терапії : автореф. дис. ... канд. вет. наук: 16. 00. 11. Харків, 2004. 20 с.
3. Сорока Н. М., Дахно Ю. І. Гельмінтофауна собак центральної частини України. *Науковий вісник НУБіП України*. 2010. Вип. 151. Ч. 2. С. 176–178.
4. Пригодін А. В. Особливості поширення та заходи боротьби з основними паразитарними захворюваннями м'ясоїдних на території м. Донецька : автореф. дис. ... канд. вет. наук: 16.00.11. Харків, 2003. 20 с.